

UUTISKATSAUS – NEWS LETTER – UUTISKATSAUS – NEWS LETTER

2.1.2009

Nro 1/2009

Raha-automaattiyhdistyksen esittämät avustukset vuodelle 2009

RAY on esittänyt valtioneuvoston vahvistettavaksi SSF:lle vuodelle 2009 avustuksia seuraavasti:

- 150 000e Vertaissovittelu toiminnan kehittämiseen (VERSO)
- 40 000e Perhesovitteluhankkeen käynnistämiseen (FASPER)

SSF:n toimintasuunnitelma 2009

Suomen sovittelufoorumin syyskokous pidettiin 20.11.2008 Helsingin sovittelu toimiston tiloissa. Kokouksessa hyväksyttiin toimintasuunnitelma vuodelle 2009. Suunnitelman mukaan:

- Järjestetään tammikuun 22 päivänä 2009 Eduskunnan Pikkuparlamentin auditoriossa kutsuseminaari ”Sovittelu Suomalaisessa Yhteiskunnassa”. Seminaarin yhteydessä käynnistetään laaja tiedotuskampanja ”Sovittelu tutuksi”.
- Jatketaan jo alkanutta toimintaa, jossa SSF:n hallituksen jäsenet kirjoittavat sovittelusta ja antavat haastatteluja eri ammattilehdille.
- Koulusovittelun vertaissovitteluhanketta jatketaan kouluissa koko vuoden Raha-automaattiyhdistyksen ja muun ulkopuolisen rahoituksen sallimassa laajuudessa. Nuorisotutkimusseuran puitteissa toteutetaan puolueeton evaluointitutkimus toiminnan vaikuttavuudesta. Se valmistuu syyskuussa 2009. Jatketaan yhteistyötä Suomen harjoittelukoulujen kanssa. Lisäksi huolehditaan koulujen henkilökunnan täydennyskoulutuksesta seminaarein.
- Rikossovittelun osalta jatketaan pyrkimyksiä siihen, että sovittelua voidaan käyttää myös vakavissa rikoksissa (kuten esim. raiskaus, törkeä pahoinpitely ym.) ja, että sovittelua voidaan toteuttaa myös vankilassa.
- Työyhteisösovittelun osalta jatketaan Työsuojelurahaston ja Valtion työsuojelurahaston rahoittamaa työyhteisösovittelututkimusta. Laaditaan tutkimuksesta Työsuojelurahaston ohjeiden mukainen arviointiraportti, joka pyritään toimittamaan myös englannin ja ruotsin kielellä. Timo Pehrman jatkaa väitöskirjansa tekemistä Lapin yliopistossa.
- Perhesovittelun osalta perustetaan kehittämishanke (FASPER) fasilitatiivisen sovittelumallin kehittämiseksi. Tavoitteena on muuttaa moniammatillisesti perhekonfliktien työskentelymallia ja samalla tuottaa kouluttautumismalli. Tältä osin on haettu rahoitusta Raha-automaattiyhdistykseltä.
- Ympäristöasioiden sovittelun osalta jatketaan neuvotteluja ympäristöministeriön kanssa.
- Kansainvälisen sovittelun osalta pyritään toteuttamaan ulkoministeriön henkilöstön sovittelukoulutus.
- Seurataan tuomioistuinsovittelun kehittymistä.
- Kaikissa sovitteluissa otetaan huomioon myös Suomen monikulttuuristuminen.
- Laadukkaan sovittelukoulutuksen ja tutkimuksen järjestämiseksi jatketaan keskusteluja opetusministeriön, yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kanssa.
- Koulutusta ohjataan tarjoamalla yhteinäistä sovittelukoulutusta yhdistyksen omien eri alojen tutkijoiden ja kouluttajien välityksellä ja yhteistoiminnassa muiden toimijoiden kanssa.
- Tuotetaan eri kanavien kautta käännöskirjallisuutta ja sovittelun eri osa-alueiden kirjallista oppimateriaalia.
- Kotisivuja www.ssf-ffm.com kehitetään ja päivitetään jatkuvasti.

UUTISKATSAUS – NEWS LETTER – UUTISKATSAUS – NEWS LETTER

SSF: hallitus vuodelle 2009

Syyskokouksessa valittiin SSF:n hallituksen puheenjohtajaksi Teuri Brunila ja hallituksen jäseniksi Henrik Elonheimo, Maija Gellin, Elina Haapasalo, Taina Hakkarainen, Antti Heikinheimo, Juhani Iivari, Synnöve Karvinen-Niinikoski, Eija Limnell, Timo Pehrman, Marja Pelli ja Jukka Salomaa.

Jäsenmaksut vuodelle 2009

Jäsenmaksut vuodelle 2009 on vahvistettu.

Henkilöjäsen 20€

Yhteisöjäsen 50€

Jäsenmaksut tulee maksaa yhdistyksen tilille:
Nordea **101430-230876**
HUOM! Viestiin jäsenen nimi.

Uudeksi jäseneksi voi hakea laittamalla vapaamuotoisen lyhyen hakemuksen sähköpostilla puheenjohtajalle Teuri Brunilalle sekä sihteerille Maija Gellinille. Yhteystiedot alaviitteessä.

SSF:n seminaari toteutuu tammikuussa

Sovittelu suomalaisessa yhteiskunnassa – seminaari toteutuu torstaina 22.1.2009 Eduskunnan Pikkuparlamentin tiloissa.

Ohjelma:

09.30 – 09.40 **Seminaarin avaus**

- Eduskunnan 2. varapuhemies Johannes Koskinen

09.40 – 9.55 **Restoratiivisen oikeuden historiallinen kehitys ja sen reunaehdot**

- tutkimuspäällikkö (Stakes), dosentti Juhani Iivari

09.55 - 10.10 **Modernin sovitteluliikkeen lähtökohdat ja suuntaviivat**

- SSF:n puheenjohtaja Teuri Brunila

10.10 - 10.30 **Kansainvälinen sovittelu**

- toiminnanjohtaja (CMI) Kalle Liesinen

10.30 – 11.15 **Sovitteluprosessin toteutus**

- koulutuspäällikkö (Valio)/tutkija (Lapin yo) Timo Pehrman

11.15 – 12.05 **Paneeli A; Sovittelu koulu- ja työyhteisössä** (pj. Timo Pehrman)

- yhteistyön ja johtamisen ongelmat

- katalyytteina projektipäällikkö (SSF) Maija Gellin, erikoissuunnittelija (Länsi-Suomen lääninhallitus)

Päivi Hamarus, professori (Lapin yo) Seppo Koskinen, tutkija (Työterveyslaitos) Maarit Vartia, lehtori (Turun kauppakorkeakoulu) Maija Vähämäki, professori Juhani Wikström

12.05 – 13.00 *Lounas*

13.00 – 13.50 **Paneeli B; Lähisuhteiden sovittelu**

(pj. käräjätuomari Elina Haapasalo)

- perheen ja lähiyhteisön ristiriidat

- katalyytteina professori (Helsingin yo) Synnöve Karvinen-Niinikoski, asianajaja Marja Pelli, tutkija (Tampereen yo) Aune Flinck ja tutkija (Turun yo) Henrik Elonheimo

13.50 – 14.40 **Paneeli C; Eturistiriitojen sovittelu**

(pj. asianajaja Jukka Salomaa)

- Tuomioistuinsovittelu

- ympäristön, liike-elämän ja rakentamisen ongelmallaneet

- katalyytteina asianajaja Antti Heikinheimo, toimitusjohtaja Jyrki Keinänen ja ylijohtaja (eläk., ympäristöministeriö) Pekka Kangas

14.40 – 15.00 *Kahvi*

15.00 – 15.45 **Oppiminen sovittelun ytimenä**

- professori (Lapin yo) Esa Poikela

15.45 – 16.00 **Päätösistunto**

- keskustelua ja johtopäätöksiä

Ennakkotiedotusten myötä seminaari on jo lähes täynnä. Osallistumismahdollisuutta voi tiedustella sähköpostitse osoitteesta: maiya.gellin@ssf-ffm.com.

Seminaarin luennot ja paneelikeskustelut dokumentoidaan ja raportti julkaistaan myöhemmin SSF:n kotisivuilla.

Koulusovittelun Verso-hanke kasvaa

Koulutustoiminta on Verso-projektin keskeisin toimintamuoto. Koulutustyöpäiviä kertyi vuoden 2008 aikana yhteensä 288, joista päätoimiset työntekijät tekivät yhteensä 167 koulutuspäivää. Vuoden 2008 päättyessä Suomessa on 308 SSF:n kouluttamaa vertaissovittelukouluu, noin 6000 sovittelijaoppilasta ja noin 1200 sovittelua ohjaavaa aikuista. Toiminta tavoittaa noin 60 000 oppilasta ja heidän vanhempansa.

Koulutustoiminnan lisäksi vuoden 2008 alkaessa käynnistettiin seminaarisarja, joka oli kohdennettu alueellisesti Vertaissovittelutoiminnan ohjaajille kouluilla sekä Versosta kiinnostuneille henkilöille. Seminaarisarja sai erittäin hyvän palautteen ja vastaavaa täydennyskoulutusta toivottiin jatkossakin. Seminaarit pidettiin 29.2. Helsingissä, 13.3. Jyväskylässä ja 24.4. Oulussa. Syksyllä 2009 toteutetaan seuraava seminaarisarja.

UUTISKATSAUS – NEWS LETTER – UUTISKATSAUS – NEWS LETTER

Suomen vanhempainliiton kanssa käynnistettiin verkostoyhteistyö ja ensimmäisen palaverin pohjalta syntyi työryhmä ”Iskevä”, jonka puitteissa pyritään keräämään ns. hyviä käytäntöjä vanhempien kohtaamiseen ja vuorovaikutuksen vahvistamiseen koulun henkilökunnan ja vanhempien kesken. Työskentelyn myötä esitettiin Versoprojektille toive vanhemmille ja opettajille suunnatun syventävän koulutuskokonaisuuden luomisesta. Ensimmäinen pilottikoulutus toteutuikin tammi-kuussa 2009 Kauniaisissa.

Uudenmaan Yrittäjät ry:n kanssa on neuvoteltu mahdollisuudesta saada toimintaa sponsoritukea alueen yrityksiltä. Yritykset ovat osoittaneet kiinnostuksensa ns. yhteiskuntavastuun toteuttamiseksi tarjota tukea oman alueen kouluille vertaissovittelutoiminnan käynnistämiseksi ja ylläpitämiseksi. Neuvottelujen tuloksena syntyi esite, jossa kuvataan, kuinka yritys voi halutessaan tukea toimintaa. Tiedottamisesta vastaa Uudenmaan Yrittäjät ja ensimmäinen yhteistyösopimus on jo syntynyt.

Veronan kansainvälisessä konferenssissa 17.-19.4.2008 esiteltiin suomalaista koulusovittelumallia kansainväliselle yleisölle. Konferenssi oli viides European Forum for Restorative Justice –järjestön toteuttama konferenssi. Maija Gellin esitteli Suomen versotoimintaa omassa workshopissa yhteistyössä brittiläisen tutkijan ja koulutusovittelutyön kehittäjän Belinda Hopkinsin kanssa. Raportti konferenssin annista on luettavissa kotisivuiltamme.

Kansainvälinen yhteistyö jatkui myös syksyllä 2008, kun Maija Gellin sai kutsun Milano-Bicocca yliopiston uuden teknologian konferenssiin, joka toteutui marraskuun alussa. Konferenssin teemana oli Tech it Easy, ja Gellin osallistui workshopiin, jossa käsiteltiin aiheena nettikiusaamista (cyberbullying) ja esiteltiin erityisesti menetelmiä asian käsitteilyyn. Puhujina Gellinin lisäksi olivat brittiläiset John Quinn sekä Malcolm Padmore, jotka ovat omien organisaatioidensa puitteissa luoneet ohjelmia nettikiusaamisen tunnistamiseen ja ennaltaehkäisyyn.

Milanon kaupunki on myöntänyt Milano-Bicocca yliopiston kasvatustieteen ja psykologian laitoksen tutkimusryhmälle avustuksen, jonka puitteissa vertaissovittelutoiminta käynnistyy Milanon kouluissa pitkälti suomalaisen vertaissovittelumallin mukaisesti. Gellin tekee yhteistyötä hankkeen tutkijoiden kanssa.

Ulkopuolisen arvioinnin toteuttamisessa on alkanut yhteistyö Nuorisotutkimusseuran kanssa. Sopimus tutkimustyöstä kirjoitetaan 17.12.08 ja tutkimustyön tuloksena syntyvä raportti on valmiina syyskuussa 2009. Tutkimushankkeen tutkijaksi on nimetty KM Tomi Kiilakoski.

Draamatyöryhmä käynnistyi myös keväällä ja tavoitteena on valmistaa Versokoulutus päiväkodeille ja esikouluille. Koulutus hyödyntää nukketeatterin keinoja ja ensimmäiset ”Versonheimon” nukkehahmot ovat jo syntyneet. Työryhmässä työskentelevät Viikin normaalkoulun lehtorit Marjatta Junkkaala ja Sirkku Myllyntausta yhteistyössä Eeva Saarisen ja Maija Gellinin kanssa. Tavoitteena on toteuttaa pilottiesitys syksyllä 2009.

Vertaissovittelutoiminnan kehittämistyöryhmä on kokoontunut vuoden aikana kolme kertaa. Ryhmä arvioi ja suunnittelee alkavan tavoitteita ja toimintaa. Kehittämistyöryhmä tuotosena on päivitetty koulutuksen sisältöjä ja painotuksia, arvioitu kouluttajatarvetta, päivitetty koulutusmateriaalia, syvennetty tietotaitoa jatkuvan reflektion kautta sekä osallistuttu keskusteluun mm. varhaisen puuttumisen merkityksestä ja eettisistä periaatteista. Kehittämistyöryhmä koostuu koulusovittelutyön toimijoista ja kouluttajista, joten erityisen tärkeä osa työryhmän pohdintaa on taata koulutusten korkea laatu sekä toiminnan asettuminen koulun arkityöhön ja aikatauluihin.

Verson ohjausryhmä on toiminut tavalliseen tapaan SSF:n kokousten ja hallituksen kokouksen yhteydessä. Erityisesti yhteisistä laajemmista linjauksista on huolehdittu SSF:n työyhteisösovitteluhankeen (TYSO) näkökulmasta. Sovittelun ymmärtämien oppimistilanteena on kummassakin hankkeessa keskeinen lähtökohta.

UUTISKATSAUS – NEWS LETTER – UUTISKATSAUS – NEWS LETTER

Vuosi 2009 tulee käynnistymään erittäin vilkkaalla koulutustoiminnalla. Olemme täyttäneet koulutuskalenteria jo loppukeväälle saakka. Vuoden alussa käynnistyy myös projektiin neljäs sisäinen seurantakysely, jolla kartoitetaan sovittelutoiminnan juurtumista kouluihin sekä tarkastellaan sovittelun tuomia oppimiskokemuksia. Uutena yhteistyökumppanina tulee olemaan Suomen YK-liitto, jonka ensi vuoden toiminnan teema on sovittelu.

Vertaissovittelutoiminnan haasteena on saada riittävät resurssit jatkuvasti kasvavan koulutuskysynnän kattamiseen ja toisaalta laajenevaan yhteistyöhön perustuvan sovittelutyön kehittämiseen osallistumiseen. Lisäksi ruotsinkielisen koulutustoiminnan vahvistaminen on kysynnän lisääntyessä noussut tarpeelliseksi. Sovittelutoiminta on vahvasti laajenemassa yhteiskuntamme eri osa-alueisiin ja koulusovittelu luo erittäin tärkeän perustan tälle liikkeelle.

Nykyinen RAY:n tukirahoitus sekä kouluilta kerättävä koulutustulo mahdollistaa toiminnan nykyisessä laajuudessaan, mutta ei riitä toiminnan laajentamiseen. Välittömänä tarpeena on saada vähintään yksi päätoiminen työntekijä projektin kouluttajavahvuuteen sekä vähintään yksi puolipäiväinen työntekijä projektin tiedotus- ja toimistotehtävien hoitamiseen.

Lisäksi olisi tärkeää saada varoja nettipohjaisen vuorovaikutusfoorumin luomiseen, jolloin sekä koulujen henkilökunta että oppilaat ja vanhemmat voisivat saada tietoa ja tukea toimintaan sekä erilaisiin kysymyksiin nopeasti ja välittömästi sähköisten viestimien kautta. Myös nettipohjaisen palautejärjestelmän luominen olisi ensiarvoisen tärkeää toiminnan tutkimiseksi, kehittämiseksi ja sovittelutyön tukemiseksi kouluyhteisöissä. Projektilla on tiedossa hyviä yhteistyötahoja, joiden kanssa ao. toimintaa voitaisiin lähteä kehittämään.

FASPER –hanke

Perhesovittelun FASPER-hanke käynnistyy vuodelle 2009 myönnetyn RAY:n avustuksen myötä. Synnöve Karvinen-Niinikosken ja Mar-

ja Pellin ohjauksessa tavoitteena on saada vuoden 2009 aikana hankkeen koulutus- ja tutkimustoiminta käynnistymään. Tehtävään palkataan työntekijä.

SSF:n työryhmät

Vuonna 2009 eri osa-alueiden työryhmät jatkavat työskentelyään:

- Tuomioistuinsovittelu: Haapasalo E. (pj.), Heikinheimo A., Pelli M.
- Rikossovittelu: Elonheimo H. (pj.), Hakkarainen T., Iivari J.
- Koulusovittelu: Gellin M. (pj.), Pehrman T.
- Työyhteisösovittelu: Pehrman T. (pj.), Brunila T., Gellin M.
- Perhesovittelu: Karvinen-Niinikoski S. (pj.), Haapasalo E., Pelli M.
- Ympäristöasioiden sovittelu: Salomaa J. (pj.), Brunila T., Hakkarainen T.
- Asianajajaliiton sovittelu: Heikinheimo E. (pj.), Pelli M.

Uutiskatsauksen ilmestyminen ja aineisto

Uutiskatsaus ilmestyy yhdistyksen hallituksen kokousten jälkeen yhteenvedona keskusteluista ja päätetyistä asioista. Aineistoa otetaan vastaan sähköisessä muodossa joko puheenjohtajan tai sihteerin sähköpostiin.

Toimituksen sähköpostiosoite on maija.gellin@ssf-ffm.com ja gsm: 040-7079076

Suomen sovittelufoorumi
Humaljärventie 36
02400 Kirkkonummi